

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ฉบับที่ ๑๔๖ (พ.ศ. ๒๕๓๕)

เรื่อง น้ำแร่

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วย เรื่อง น้ำแร่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ (๑) (๒) (๕) (๖) (๗) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุข ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๒๘ (พ.ศ. ๒๕๓๓) เรื่อง น้ำแร่ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๓

ข้อ ๒ ให้น้ำแร่ในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ

ข้อ ๓ น้ำแร่ หมายความว่า น้ำแร่ตามธรรมชาติที่ได้จากแหล่งน้ำที่ เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติและมีแร่ธาตุผสมอยู่เป็นคุณสมบัติสำหรับแหล่งน้ำนั้น ๆ

ข้อ ๔ น้ำแร่ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานดังต่อไปนี้

๔.๑ ใส ไม่มีตะกอน

๔.๒ แร่ธาตุที่อยู่ในน้ำแร่ต้องมีปริมาณที่ไม่เป็นอันตรายต่อ

ร่างกายดังต่อไปนี้

๔.๒.๑ ทองแดง ไม่เกิน ๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๔.๒.๒ แมงกานีส ไม่เกิน ๒ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๔.๒.๓ สังกะสี ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๔.๒.๔ บอเร็ต โดยคำนวณเป็นกรดบอริก ไม่เกิน ๓๐ มิลลิกรัมต่อน้ำแระ ๑ ลิตร

๔.๒.๕ สารอินทรีย์ (organic matter) โดยคำนวณเป็นออกซิเจนไม่เกิน ๓ มิลลิกรัมต่อน้ำแระ ๑ ลิตร

๔.๒.๖ สารหนู ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแระ ๑ ลิตร

๔.๒.๗ แบริยม ไม่เกิน ๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแระ ๑ ลิตร

๔.๒.๘ แคลเซียม ไม่เกิน ๐.๐๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแระ

๑ ลิตร

๔.๒.๙ โครเมียม (เฮกซะวาเลนซ์) ไม่เกิน ๐.๐๕

มิลลิกรัมต่อน้ำแระ ๑ ลิตร

๔.๒.๑๐ ตะกั่ว ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแระ ๑ ลิตร

๔.๒.๑๑ปรอท ไม่เกิน ๐.๐๐๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแระ ๑

ลิตร

๔.๒.๑๒ ฟลูออไรด์ ไม่เกิน ๒ มิลลิกรัมต่อน้ำแระ ๑ ลิตร

๔.๒.๑๓ ซัลเฟียม ไม่เกิน ๐.๐๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแระ

๑ ลิตร

๔.๒.๑๔ ไนเตรต โดยคำนวณเป็นไนเตรตอ็อกซอน ไม่เกิน

๔๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแระ ๑ ลิตร

๔.๒.๑๕ ซัลไฟต์ โดยคำนวณเป็นไฮโครเจนซัลไฟต์

ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแระ ๑ ลิตร

๔.๒.๑๖ เรเคียม - 226 ไม่เกิน ๓๐ พิโคคิวรี ต่อน้ำแร่

๑ ลิตร

๔.๓ ตรวจพบสารปนเปื้อนได้ไม่เกินที่กำหนดดังต่อไปนี้

๔.๓.๑ เบตา - แอคทีวิตี ยกเว้นโพแทสเซียม - 40 และไฮโดรเจน - 3 ไม่เกิน ๑ พิโคคิวรีต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๔.๓.๒ ไซยาไนด์ โดยคำนวณเป็นไซยาไนด์ไอออน ไม่เกิน ๐.๐๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๔.๓.๓ ไนไตรต์ โดยคำนวณเป็นไนไตรต์ไอออน ไม่เกิน ๐.๐๐๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๔.๓.๔ ไม่พบสารประกอบฟีนอล

๔.๓.๕ ไม่พบสารกำจัดศัตรูพืชและสัตว์

๔.๓.๖ ไม่พบโพลีคลอริเนตเตดไบฟีนีล (polychlorinated biphenyl)

๔.๓.๗ ไม่พบสารลดการตึงผิว (surface active agent)

๔.๓.๘ ไม่พบน้ำมันแร่ (mineral oil)

๔.๓.๙ ไม่พบโพลีนิวเคลียร์อะโรแมติกไฮโดรคาร์บอน (polynuclear aromatic hydrocarbons)

๔.๔ คุณสมบัติทางจุลินทรีย์

๔.๔.๑ ตรวจพบแบคทีเรียชนิดโคลิฟอร์มน้อยกว่า ๒.๒ ต่อน้ำแร่ ๑๐๐ มิลลิลิตร โดยวิธีเอ็มพีเอ็น (Most Probable Number)

๔.๔.๒ ตรวจไม่พบแบคทีเรียชนิด อี.โคไล (Escherichia coli)

๔.๔.๓ ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

ข้อ ๕ การผลิตน้ำแร่ต้องไม่ผ่านกรรมวิธีที่จะทำให้คุณสมบัติทางเคมีของน้ำแร่นั้นต่างไปจากน้ำแร่ธรรมชาติ เว้นแต่การผสมฟลูออไรด์ หรือการเติมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์หรือก๊าซโอโซน

การเติมก๊าซนั้นให้เติมได้เพียงชนิดใดชนิดหนึ่งเท่านั้น

ข้อ ๖ การใช้ภาชนะบรรจุน้ำแร่ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๘๒ (พ.ศ. ๒๕๒๘) เรื่องกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ การใช้ภาชนะบรรจุ และการห้ามใช้วัตถุใดเป็นภาชนะบรรจุอาหาร ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๑๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) เรื่องกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุพลาสติก การใช้ภาชนะบรรจุพลาสติก และการห้ามใช้วัตถุใดเป็นภาชนะบรรจุอาหาร ลงวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑ และจะต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

๖.๑ เป็นภาชนะบรรจุที่ต้องมีฝาหรือจุกปิด เมื่อใช้บรรจุจะต้องปิดผนึก หรือผนึกโดยรอบระหว่างฝาหรือจุกกับขวดหรือภาชนะบรรจุ

๖.๒ เป็นภาชนะที่ปิดผนึก ซึ่งไม่ใช่ภาชนะบรรจุตาม ๖.๑

สิ่งทีปิดผนึกหรือส่วนทีปิดผนึกของภาชนะบรรจุตาม ๖.๑ และ ๖.๒ ต้องมีลักษณะที่เมื่อเปิดใช้แล้วทำให้สิ่งทีปิดผนึกหรือส่วนทีปิดผนึกหรือภาชนะบรรจุนั้นเสียไป

ข้อ ๗ การแสดงฉลากของน้ำแร่ให้ปฏิบัติดังนี้

๗.๑ ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๖๘ (พ.ศ. ๒๕๒๕) เรื่อง ฉลาก ลงวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๘๕ (พ.ศ. ๒๕๒๘) เรื่อง ฉลาก (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ ยกเว้นข้อ ๓

๗.๒ ต้องมีข้อความเป็นภาษาไทยมีลักษณะถาวรปรากฏให้เห็นชัดเจนที่ภาชนะบรรจุ ซึ่งมีใช้ฝาของภาชนะบรรจุ แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ และอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

๗.๒.๑ ชื่อของน้ำแร่ที่แสดงแหล่งที่มาของน้ำแร่ตามธรรมชาติ

๗.๒.๒ ชนิดของแร่ธาตุที่สำคัญ

๗.๒.๓ ถ้าผ่านกรรมวิธีตามข้อ ๕ ต้องระบุไว้ในฉลาก

ด้วย

๗.๒.๔ ชื่อและที่ตั้งของสถานที่ผลิต

๗.๒.๕ เลขทะเบียนตำรับอาหารหรือเครื่องหมายการค้า
รับอนุญาตให้ใช้ฉลาก แล้วแต่กรณี

๗.๒.๖ ปริมาตรสุทธิเป็นระบบเมตริก

๗.๒.๗ ค่าเค็มนซึ่งมีขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๒ มิลลิเมตร เห็นได้ชัดเจนในกรอบสี่เหลี่ยม สี่แฉงพนขาว ดังต่อไปนี้

๗.๒.๗.๑ “เด็กและหญิงมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน” สำหรับน้ำแร่ที่มีปริมาณของแข็งละลาย (total dissolved solids) มากกว่า ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๑.๒.๗.๒ "อาจมีฤทธิ์ถ่ายท้อง" สำหรับน้ำแร่
ที่มีปริมาณซัลเฟต (ยกเว้นแคลเซียมซัลเฟต) มากกว่า ๖๐๐ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่

๑ ลิตร

๑.๒.๗.๓ "มีสภาพเป็นด่าง" สำหรับน้ำแร่
ที่มีปริมาณไบคาร์บอเนตมากกว่า ๖๐๐ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๑.๒.๗.๔ "มีสภาพเป็นกรด" สำหรับน้ำแร่
ที่มีปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์อิสระมากกว่า ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๑.๒.๗.๕ "มีเกลือสูง" สำหรับน้ำแร่ที่มี
ปริมาณโซเดียมคลอไรด์มากกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๑.๒.๗.๖ "มีธาตุเหล็กสูง" สำหรับน้ำแร่ที่มี
ปริมาณเหล็กมากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๑.๒.๗.๗ "มีธาตุไอโอดีนสูง" สำหรับน้ำแร่
ที่มีปริมาณไอโอดีนมากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๑.๒.๗.๘ "อาจมีผลให้บัสสาวะมากกว่าปกติ"
สำหรับน้ำแร่ที่มีปริมาณของแข็งละลาย มากกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑
ลิตร หรือปริมาณไบคาร์บอเนต มากกว่า ๖๐๐ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

๑.๒.๗.๙ "มีฟลูออไรด์สูง" สำหรับน้ำแร่ที่มี
ปริมาณฟลูออไรด์มากกว่า ๑ มิลลิกรัมต่อน้ำแร่ ๑ ลิตร

ข้อ ๘ ให้ผู้ที่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารหรือผู้ที่ได้รับ
อนุญาตให้ใช้ฉลากอาหารตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๒๘
(พ.ศ. ๒๕๓๓) เรื่อง น้ำแร่ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๓ อยู่ก่อน

วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ มาขึ้นคำขอแก้ไขรายการให้มีรายละเอียดถูกต้อง
 ตามประกาศฉบับนี้ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ เมื่อ
 ได้ยื่นคำขอตกลงแล้ว ให้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารหรือฉลากเดิม
 คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะได้รับอนุญาต หรือจนกว่าผู้อนุญาตจะแจ้งให้ทราบถึงการ
 ไม่อนุญาต

ประกาศฯ ฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๕

ไพโรจน์ นิงสานนท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข